

**COM VIVIA UNA FAMÍLIA NOMBROSA DURANT LA POSTGUERRA
A SANT HILARI SACALM**

Adrià Crous Martí
1 ESO A
IES Anton Busquets i Punset

Ara es considera una família nombrosa quan es tenen tres fills, fa molts anys en temps dels nostres avis i besavis es tenien vuit o més fills i era la cosa més normal del món. Ara si ets família nombrosa l'Estat t'aporta ajudes, en canvi abans els pares no tenien cap ajuda de l'Estat i s'havien de guanyar ells la vida i la dels seus fills.

Durant la postguerra quan una persona es posava malalta i no podia anar a visitar el metge havia de llogar un cavall o un ruc per poder portar el metge a casa a visitar el malalt, si no tenies res greu i podies caminar t'havies de desplaçar fins a casa del metge on et visitava. Hi havia farmàcies però no tantes com ara i les medicines no eren tan efectives com ara. Per això la gent es moria de més jove, moltes mares quan parien es morien o se'ls moria el fill.

Es començava a treballar en el bosc o en el camp, de molt jove als catorze o als quinze anys. No hi havia fàbriques i la gent treballava de fuster, de paleta, de ferrer, de ramader i agricultor.

La gent se n'anava a dormir quan es feia fosc i es despertava quan es feia clar per poder aprofitar el màxim d'hores possibles de sol.

La gent anava bàsicament a peu o amb cavalls, era molt estrany que les persones anessin amb cotxe. Hi havia un Hispano que anava a Barcelona. Les carreteres eren totes de terra, si es vivia en una masia cadascú s'havia d'arreglar el camí que hi anava, les carreteres de l'Estat les arreglaven el peons caminers que eren persones que s'encarregaven d'una part de la carretera i l'arreglaven si hi havia sots, esllavissades, etc... La gent era molt estrany que marxés del poble, com a molt anaven a la Festa Major del poble veí.

Hi havia escola i forces nens hi anaven, s'hi anava fins els catorze o quinze anys i després s'anava a treballar. Abans de la guerra les classes es feien en català però durant la postguerra es van fer amb castellà, les classes eren barrejades amb nens i nenes, es tenien dos llibres no com ara que en tenim un per cada assignatura. Anaven en l'actual Ceip Guillerics. Tenien el mateix horari que nosaltres, hi anaven el matí i a la tarda. No hi havia servei de menjadors, els alumnes havien d'anar a casa a dinar i només hi havia un mestre i una mestra per tots els alumnes que hi havia al centre.

Quasi tothom estava de lloguer bé estiguessis en el poble o en una masia. Molta gent vivia en masies però al cap d'uns anys van anar a viure en els

pobles i el lloguer es pagava en diners. Les cases normalment tenien tres habitacions, cuina i menjador junts i la comuna, que era el bater d'aquell temps.

Els fills es distribuïen en les habitacions, molts cops en les habitacions dels nens hi dormien 4 o més fills i els pares dormien en una habitació a part. Les cases no tenien aigua corrent però tenien pou i d'allà treien l'aigua per cuinar, rentar-se, etc. Les cases tenien goteres, les finestres no tancaven bé i per tant hi feia molt de fred a l'hivern. A les habitacions era on hi feia més fred perquè no hi havia llar de foc, en les cases del poble hi havia llum corrent però només hi havia dues bombetes, a les masies tenien llums de carburo i la gent es rentaven amb una palangana. Com que la higiene no era la correcta tenien problemes de polls i puces.

Es menjava el que la terra donava, es criaven dos porcs que se'ls mataven i es conservaven en sal o en greix i oli, aquests porcs donaven una part d'aliment de tot l'any, també es criaven conills i gallines que n'hi havia per matar i per ous, també tenien arbres fruiters: com les pomeres, pereres, etc... El blat es portava en el molí, els feien la farina i ells després anaven a casa a fer el pa que es feia només un cop a la setmana i havia d'allargar per tots els dies. Només es comprava oli i totes les altres coses s'havien d'obtenir de la terra. El diumenge menjaven diferent, feien arròs a la cassola, pollastre rostit, etc... A les festes menjaven una mica més que els dies de cada dia o els diumenges, mataven un conill o una gallina, no com ara que mengem molt quan és una festa com la Festa Major, Nadal, etc... Durant la postguerra les persones només podien menjar el que podien no el que ells volien i molts cops passaven gana.

La roba es rentava un cop a la setmana i els llençols un cop al mes, la roba i els llençols es rentaven en safarejos, n'hi havia un o més de públics i a les masies n'hi havia un de particular. Anaven vestits amb uns pantalons i un jersei, els diumenges es mudaven més. La roba de cada dia se la compraven en botigues i la roba del diumenge se l'anaven a fer a cal sastre. Com que no anaven amb molta roba d'abric, a l'hivern, tenien fred i els sortien penellons als dits i a les orelles.

No existien les televisions, ni les vidoconsoles, ni els ordinadors, els nens i les nenes es passaven moltes hores al carrer i jugaven amb baldufes, a saltar la corda, al "pincet" i es feien pilotes amb un drap fent una bola i la lligaven ben fort amb un cordill.

La gent gran intentava treballar fins que ja no podien perquè en aquell temps no existia la jubilació i per tan la gent gran no disposava de gaire temps per divertir-se.

Ara estem molt ben acostumats a menjar el que volem, anar de vacances, anar de compres, anar sempre amb cotxe a tot arreu, hi ha poca gent que vagi a peu. En fi que ara estem massa ben habituats i no podríem estar sense cotxe, passar gana, anar bruts, etc, ho passaríem molt malament.

Agraeixo al meu avi Ramon la informació rebuda.